Dosarul №2a-109/2024 I
instanță
n/c 2-23149120-06-2a-30042024 judecător Cherdivara Dumitru
judecătoria
Cimișlia
sediul Central

D E C I Z I E

17 martie 2025 **mun. Comrat**

Colegiul judiciar al Curții de Apel Sud sediul Comrat
în componența:
președintele completului, judecătorul Mironov Andrei
judecătorii Colev Grigori și Hudoba Valeri
grefier Nezalzova Marina
cu participarea:
intimatei/reclamantei Silimiţan Olga
reprezentantului intimatei Silimiţan Olga avocatul Moraru Svetlana
în lipsa apelantului Silimiţan Igor şi apărătorului său avocatul Surdu Oxana, legal citaţi,

examinând în ședință publică în ordine de apel, cererea de apel declarată de către avocatul Surdu Oxana în interesele pârâtului Silimiţan Igor împotriva hotărârii judecătoriei Cimișlia sediul Central din 29 decembrie 2023, adoptată pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Silimiţan Olga către Silimiţan Igor, privind încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori și încasarea cheltuielilor judiciare,

audiind raportul judecătorului asupra pricinii, ascultând argumentele participanților asupra esenței apelului,

A C O N S T A T A T:

1. <u>Circumstanțele cauzei:</u>

La 22 decembrie 2020, avocatul Moraru Svetlana în interesele Olgăi Silimițan, a înaintat acțiune în judecată împotriva lui Silimițan Igor cu privire la

încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori în mărime de ½ din salariul lunar și încasarea cheltuielilor de judecată. (f.d. 2-3)

În motivarea cererii a indicat că, în urma căsătoriei înregistrată la 05 iunie 2015 de către primăria Porumbrei, r-l Cimișlia între reclamanta Silimițan Olga cu pârâtul Silimițan Igor, s-au născut copii – Silimițan *****, a.n. *****, Silimițan ***** a.n. ***** și Silimițan *****, a.n. *****.

Mai indică că, la moment nu mai locuiesc împreună, pârâtul este angajat în câmpul muncii, lucrând în Israel și are un venit lunar stabil, iar copii se află la domiciliul și la întreținerea reclamantei.

La fel, invocă că, reclamanta nu are un venit stabil, iar salariul acesteia nu permite asigurarea necesităților adecvate pentru creșterea și dezvoltarea decentă a copiilor.

La 13 decembrie 2023, avocatul Moraru Svetlana în interesele Olgăi Silimițan, a înaintat cerere de concretizare prin intermediul căreia a concretizat pretențiile și anume, a solicitat încasarea de la Silimițan Igor în beneficiul Silimițan Olga a pensiei de întreținere pentru copii minori Silimițan *****, a.n. *****, Silimițan ***** a.n. ***** și Silimițan *****, a.n. ***** în mărime fixă a câte 3000 lei lunar pentru fiecare copil începând cu data intentării acțiunii până la atingerea majoratului. Mot*****du-și cerința prin faptul că, pârâtul de curând a revenit în Republica Moldova și nu are un loc permanent de muncă. (f.d. 22-23)

Solicită, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori într-o sumă bănească fixă a câte 3000 lei lunar pentru întreținerea copiilor minori Silimițan *****, a.n. *****, Silimițan ***** a.n. ***** și Silimițan *****, a.n. ***** și cheltuielilor de judecare a cauzei.

<u>Hotărârea instanței de fond ce constituie obiectul apelului:</u>

Prin hotărârea judecătoriei Cimișlia, sediul central din 29 decembrie 2023, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată.

S-a încasat din contul lui Silimițan Igor în beneficiul lui Silimițan Olga pensie de întreținere pentru copiii minori Silimițan *****, născut la *****, Silimițan *****, născut la ***** și Silimițan *****, născută la *****, în mărime de 2500 (două mii cinci sute) lei lunar, pentru fiecare copil, începând cu data înaintării cererii de chemare în judecată 19.10.2023, și până la atingerea majoratului de către copil.

Hotărârea în partea încasării pensiei pentru întreținerea copiilor minori, s-a dispus a fi executată imediat de către Silimițan Igor.

S-a încasat din contul lui Silimițan Igor în beneficiul statului, taxa de stat de a cărei plată reclamantul a fost scutit la înaintarea acțiunii prin efectul legii, în sumă de 2700 (două mii șapte sute) lei.

În rest, pretențiile reclamantei s-au respins ca neîntemeiate. (f.d. 48, 58-61)

<u>Argumentele apelantului vis-a-vis de pretinsa ilegalitate a hotărârii atacate:</u>

La 12 ianuarie 2024, avocatul Surdu Oxana acționând în interesele pârâtului Silimițan Igor a înaintat cerere de apel nemotivată (f.d. 55-56), iar ulterior la 24 aprilie 2024, cerere de apel motivată, prin conținutul căreia a solicitat casarea integrală a hotărârii judecătoriei Cimișlia, sediul central din 29 decembrie 2023, cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie respinsă integral cererea de chemare în judecată din motivele enunțate în cererea de apel. (f.d. 67-69)

În susținerea apelului depus a indicat că la ***** a fost încheiată căsătoria între reclamantul Silimiţan Igor şi pârâta Silimiţan Olga, fapt confirmat prin certificatul de căsătorie eliberat la ***** de primăria com. Porumbrei r-l Cimişlia seria CS-V1180492.

În timpul căsătoriei părților, s-au născut copii minori Similiţan ***** a.n ***** Silimiţan *****a.n ***** şi Silimiţan ***** a.n *****.

Indică că de o perioadă de timp părțile au decis să locuiască separat, iar copii o perioadă au locuit cu mama lor Silimiţan Olga în s. Munteni.

Remarcă că în luna august a anului 2023 a avut loc o situație teribilă când copii au venit la bunelul Silimiţan Ivan pe linia tatălui (conform graficului de întrevederi cu nepoții) copii au spus că mama lor, bunica pe linia mamei şi moşul lor (fratele mamei) aplică violenţă fizică asupra acestora, copii sunt maltratați fizic şi psihic, iar unul din copii a încercat să se stranguleze din cauza acestor situații. Imediat bunelul a anunțat organele de resort şi autoritatea tutelară despre faptul că nu întoarce copii mamei până poliția nu investighează cazul dat. Pe acest caz a fost deschis dosar penal în privința mamei copiilor. Conform raportului de evaluare psihologică a copiilor minori (în cadrul urmăririi penale) s-a constatat că într-adevăr copii au fost supuşi actelor de violență despre care au povestit bunelului şi nu doresc să se întoarcă la mama lor Silimiţan Olga, dar vor să rămână cu bunelul şi tata Silimiţan Igor.

Din acel moment şi până în prezent copii minori Silimiţan ***** şi *****locuiesc cu tatăl lor Silimiţan Igor în s. Porumbrei unde copii frecventează instituțiile de învățământ din sat. Adică reclamanta a solicitat încasarea pensiei

pentru întreținerea copiilor care de fapt nu locuiesc cu ultima ci cu tatăl lor, care suportă absolut toate cheltuielile pentru copii.

Susţine că acest fapt a fost invocat şi probat în cadrul judecării cauzei în instanța de fond, însă judecătorul a ignorat cele invocate de partea pârâtă, mai mult ca atât, a dat apreciere justă argumentelor părții reclamante care în afară de certificatele de naștere a copiilor minori nu a anexat nici o probă întru argumentarea solicitării de a fi încasată această sumă exagerată.

Mai mult ca atât, partea reclamantă nu doar că a dus în eroare instanța despre faptul că copii minori locuiesc cu ultima, dar a anexat la materialele cauzei civile facturi pentru energie electrică şi gaze naturale care sunt eliberate pe numele cet. Bivol Dumitru, însă nu a fost dovedit faptul că reclamanta locuiește în acel domiciliu, acest fapt la fel a fost neîntemeiat acceptat de către judecător.

Conform prevederilor art.119 alin.(1) Cod de procedură civilă, probele se adună şi se prezintă de către părţi şi de alţi participanţi la proces. Dacă în procesul de adunare a probelor apar dificultăți, instanța este obligată să contribuie, la solicitarea părților şi altor participanți la proces, la adunarea şi prezentarea probelor necesare, cu excepția cazurilor în care instanța constată că cererea de reclamare a probelor este înaintată în mod neîntemeiat şi cu scopul vădit de a tergiversa examinarea cauzei sau proba reclamată este în mod vădit lipsită de pertinență. Probele se prezintă în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare în termenul stabilit de instanță, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, conchide că instanța de fond urma să constate şi să elucideze pe deplin circumstanțele cauzei şi probele prezentate în acest sens, să le examineze şi să le dea o apreciere în cumul, reflectând în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe şi respingerea altor probe, precum şi argumentarea preferinţei unor probe faţă de celelalte, aşa cum prevede alin. (4) al art. 130 din Codul de procedură civilă, cu respectarea principiului contradictorialității.

Or, la caz însă, se constată că instanţa de fond a dat o apreciere superficială argumentelor şi probelor prezentate de către partea pîrîtă, subiectiv apreciind doar probele părţii reclamante şi a omis să soluționeze litigiul dat, inclusiv prin prisma obligațiunilor sale procedurale, de acordare a sprijinului în exercitarea drepturilor părţilor şi altor participanţi la proces, solicitarea probelor suplimentare care să contribuie la adoptarea unei soluţii legale şi întemeiate, luarea altor măsuri necesare bunei desfăşurări a procesului prin punerea în discuţie a oricăror

împrejurări de fapt sau de drept şi oferirea în decizie a unor explicații suficiente pentru menţinerea concluziei sale.

Susţine apelantul că, sub aspectul celor relatate se constată că soluția instanței de fond nu conţine o argumentare clară şi întemeiată din care să rezulte procesul deliberării şi adoptării soluției la care s-a ajuns, dispunând încasarea unor sume exagerate cu titlu de pensie pentru întreținerea copiilor- care de fapt locuiesc cu tata şi buneii, iar partea pârâtă nu a fost auzită în acest proces.

Având în vedere cele sus enunțate, consideră că hotărârea instanței de fond din 29.12.2023 a fost adoptată cu încălcarea gravă a principiului unui proces echitabil, care solicită să fie casată integral, cu emiterea unei noi decizii de respingere a cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată.

La 30 aprilie 2024 cauza a parvenit pentru examinare la Curtea de Apel Comrat (f.d. 70).

2. <u>Termenul legal de declarare a apelului.</u>

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel*.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii judecătoriei Cimișlia, sediul central a fost pronunțat la 29 decembrie 2023, iar apelul nemotivat a fost depus de avocatul Surdu Oxana în interesele apelantului Silimițan Igor la 12 ianuarie 2024, (f.d. 55-56), Colegiul judiciar constată că cererea de apel a fost declarată în termenul legal.

La 08 iulie 2024 avocatul Svetlana Moraru în interesele intimatei Silimițan Olga a depus referință la cererea de apel, solicitând respingerea apelului și menținerea hotărârii judecătoriei Cimișlia, sediul central din 29 decembrie 2023. (f.d. 88-90)

În susținerea referinței a invocat că cererea de apel este neîntemeiată, ilegală, motivele de fapt şi de drept pe care se întemeiază apelul sunt declarative, nu există nici o probă ce ar confirma cele invocate în apel.

Consideră hotărârea judecătoriei Cimișlia, sediul central din 29 decembrie 2023 în cauza civilă Silimiţan Olga vs Silimiţan Igor privind încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori şi încasarea cheltuielilor judiciare legală şi întemeiată.

Astfel, solicită instanţei de apel:

- să respingă apelul şi să menţină hotărârea judecătoriei Cimişlia, sediul

central din 29.12.2023 pe cauza civilă Silimiţan Olga vs Silimiţan Igor privind încasarea pensiei alimentare pentru întreținerea copiilor minori Silimiţan *****, ***** a.n., Silimiţan ********** a.n. şi Silimiţan *****, *****.

Consideră că, instanţa de fond examinând cererea de chemare în judecată, audiind participanții la proces, cercetând materialele cauzei, corect a ajuns la concluzia de a admite parţial cererea.

Menţionează că conform certificatelor de naştere s-a atestat că părinţii biologici a-i copiilor minori Silimiţan *****. ***** a.n., Silimiţan ********** a.n. şi Silimiţan *****, ***** sunt Silimiţan Igor şi Silimiţan Olga.

În conformitate cu art. 74 Codul familiei: alin. (1) părinţii sânt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material; alin. (2) modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă: alin. (3) dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.

Conform art.75 Codul familiei: alin. (1) pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinților în mărime de 1/4 - pentru un copil. 1/3 - pentru 2 copii şi 1/2 - pentru 3 şi mai mulţi copii: alin. (2) cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ținându-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanțe importante; alin.(3) în cazul în care unii copii rămîn cu un părinte, iar alţii - cu celălalt, pensia de întreţinere plătită în favoarea părintelui mai puţin asigurat se stabileşte într-o sumă bănească fixă, determinată conform art.76.

Articolul 18 alin. (1) al Convenţiei internaţionale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, prevede că statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului. Situație de acest fel este reglementată şi în art. 27 alin. (2) din Convenţie, care prevede că părinților şi oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților şi a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării

copilului.

Astfel indică că, reglementările menţionate arată că, conform legislaţiei, ambii părinţi au datoria de a compensa cheltuielile pentru întreţinerea copilului minor. Potrivit normei art. 9 alin. (1) Cod procedură civilă, instanței judecătorești îi revine un rol diriguitor în organizarea şi desfăşurarea procesului, ale cărui limite şi al cărui conținut sânt stabilite de prezentul cod şi de alte legi. Conform art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Potrivit art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. În conformitate cu art. 240 alin. (3) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.

Remarcă că, luând în considerație că copii minori locuiesc cu mama Silimiţan Olga şi sunt la întreținerea acesteia, iar pârâtul la fel este obligat să contribuie la întreținerea şi îngrijirea copiilor şi având în vedere faptul că părțile nu au ajuns la un acord comun privind întreținerea copiilor, instanța legal a considerat, că este necesar de a încasa de la pârât în beneficiul reclamantei pensie de întreținere pentru copiii minori în formă bănească fixă, în cuantum de 2500 lei lunar, pentru fiecare copil, reieșind din necesitățile reale pentru întreținerea copiilor minori din starea materială a părinților, de creșterea inflației, care este determinată de mărirea prețurilor pe piață la produsele alimentare inclusiv şi a serviciilor comunale.

Cu referire la alegațiile apelantului cu privire la faptul că copii locuiesc cu bunelul din partea tatălui şi nu se află la întreținerea reclamantei, iar respectiv ultima nu poate solicita încasarea pensiei de întreținere, susţine că instanța corect le-a respins ca neîntemeiate, deoarece prin Decizia din 19.05.2022 eliberată de DASPF Cimișlia a fost stabilit un grafic de întrevederi între pârâtul Silimiţan Igor cu copii minori Silimiţan ***** ***** a.n., Silimiţan ********** a.n. şi Silimiţan ***** *****, iar faptul că pârâtul nu respectă şi a luat copii contrar prevederilor acestui grafic nu-l scuteşte de la obligarea achitării pensiei alimentare de întreţinere.

Consideră că instanţa corect a concluzionat, că stabilirea pensiei pentru întreținerea copiilor minori, a câte 2500 lei lunar per fiecare copil, este una raţională şi proporţională cheltuielilor pentru întreținerea acestora la momentul de

faţă.

Este relevant la caz de reiterat că potrivit articolului 18 alin.(1) al Convenției internaționale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creșterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rînd părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului. Situaţie de acest fel este reglementată şi în art. 27 alin. (2) din Convenție, care prevede că părinţilor şi oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților şi a mijloacelor lor financiare, condițiile de viaţă necesare dezvoltării copilului. Astfel, reglementările menționate arată că conform legislaţiei, ambii părinţi au datoria de a compensa cheltuielile pentru întreţinerea copilului minor.

Conform art. 94 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părţii care a avut cîştig de cauză toate cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului. Conform art. 98 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată corect a încasat de la Silimiţan Igor în folosul statului taxa de stat de a cărei plată reclamantul este scutit la înaintarea acțiunii, prin efectul legii în mărime de 2700 lei.

Indică că, deşi hotărârea în partea încasării pensiei pentru întreţinerea copiilor minori, trebuia să fie executată imediat de către Silimiţan Igor, acesta a ignorat total obligația respectivă.

3. <u>Participarea părților în ședința instanței de apel.</u>

În ședința instanței de apel reprezentantul intimatei Silimiţan Olga avocatul Moraru Svetlana a solicitat respingerea apelului și menținerea hotărârii instanței de fond.

În ședința instanței de apel intimata/reclamanta Silimiţan Olga, a solicitat respingerea apelului și menținerea hotărârii instanței de fond.

În ședința instanței de apel avocatul Surdu Oxana în interesele apelantului Silimiţan Igor, fiind legal citată nu s-a prezentat.

În ședința instanței de apel apelantul Silimiţan Igor fiind legal citat nu s-a

prezentat.

Potrivit prevederilor art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, *neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului*.

Astfel, Colegiul judiciar a considerat necesar de a examina cauza în lipsa părților care nu s-au prezentat la examinarea cauzei și care au fost legal citați.

4. <u>Aprecierea instanței de apel.</u>

Examinând materialele pricinii şi analizând în complex argumentele şi criticile expuse în scris, respectând limitele judecării apelului inserat la art. 373 Cod de procedură civilă, cu respectarea principiului disponibilității părților de a dovedi circumstanțele pe care le invocă drept temei a obiecțiilor sale, Colegiul judiciar conclude asupra netemeiniciei apelului și necesității respingerii acestuia din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 373 alin. (1)-(3) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă*.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărîrea primei instanţe*.

În conformitate cu art. 239 Cod de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată*.

Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres, obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conţinutul celor relatate, Colegiul reţine că sarcina instanţei de apel derivă reieşind din dispoziţiile art. 373 Codul de procedură civilă, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

Conform practicii CtEDO instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însușirea motivelor și concluziilor date de instanța inferioară. (*Hirro Balani vs Spaniei*, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; *Georgiadis vs Greciei* nr.21522/93 din 29.05.1997, §43).

Potrivit art. 8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale nr. 1950 din 04 noiembrie 1950, care prevede că, orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private şi de familie, a domiciliului său şi a corespondenței sale, instanța de apel indică că, nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege şi dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a ţării, apărarea ordinii şi prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, ori protejarea drepturilor şi libertăților altora.

În corespundere cu art. 6 § 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale şi jurisprudența CtEDO, instanţele de judecată sunt obligate să motiveze hotărârile sale, care vor trebui să conțină circumstanțele cauzei constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile referitor la admiterea sau respingerea acțiunii, alte chestiuni ce au fost soluționate în cadrul judecării pricinii, legea materială şi/sau procedurală aplicată în cadrul judecării pricinii, argumentele instanței în caz de respingere a unor probe prezentate de participanți etc.

Conform art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel*.

Conform art. 130 alin. (3) Cod de procedură civilă, *fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea pricinii*.

Din materialele cauzei instanța de apel a stabilit că, potrivit certificatelor de naştere s-a atestat că părinţii biologici ai copiilor minori Silimiţan *****. ***** a.n., Silimiţan ********** a.n. şi Silimiţan *****, ***** sunt Silimiţan Igor şi Silimiţan Olga.

La 22 decembrie 2020, avocatul Moraru Svetlana în interesele Olgăi Silimițan, a înaintat acțiune în judecată împotriva lui Silimițan Igor cu privire la încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori în mărime de ½ din salariul lunar și încasarea cheltuielilor de judecată. (f.d. 2-3)

Prin hotărârea judecătoriei Cimișlia, sediul central din 29 decembrie 2023, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată.

S-a încasat din contul lui Silimițan Igor în beneficiul lui Silimițan Olga pensie de întreținere pentru copiii minori Silimițan *****, născut la *****, Silimițan *****, născut la ***** și Silimițan *****, născută la *****, în mărime de 2500 (două mii cinci sute) lei lunar, pentru fiecare copil, începând cu data înaintării cererii de chemare în judecată 19.10.2023, și până la atingerea majoratului de către copil.

Hotărârea în partea încasării pensiei pentru întreținerea copiilor minori, s-a dispus a fi executată imediat de către Silimițan Igor.

S-a încasat din contul lui Silimițan Igor în beneficiul statului, taxa de stat de a cărei plată reclamantul este scutit la înaintarea acțiunii prin efectul legii, în sumă de 2700 (două mii șapte sute) lei.

În rest, pretențiile reclamantei s-au respins ca neîntemeiate. (f.d. 48, 58-61)

La 12 ianuarie 2024, avocatul Surdu Oxana acționând în interesele pârâtului Silimițan Igor a înaintat cerere de apel nemotivată (f.d. 55-56), iar ulterior la 24 aprilie 2024, cerere de apel motivată, prin conținutul căreia a solicitat casarea integrală a hotărârii judecătoriei Cimișlia, sediul central din 29 decembrie 2023, cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie respinsă integral cererea de chemare în judecată din motivele enunțate în cererea de apel. (f.d. 67-69)

Instanţa de apel, la examinarea motivelor cererii de apel, va reţine la caz prevederile art. 18 alin. (1) din Convenţia internațională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, unde se prevede că: *statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia* ***ambii părinţi au o răspundere comună*** *pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinţilor*

săi, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice - după interesul superior al copilului, eronat a aplicat prevederile acestuia.

La caz, instanța de apel ține să indice că, potrivit prevederilor art. 74 Codul familiei, *părinţii sânt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreținerea copiilor, pensia de întreținere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinți, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale*.

Conform art. 75 Codul familiei, *(1) Pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii. (2) Cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante. (3) În cazul în care unii copii rămîn cu un părinte, iar alţii – cu celălalt, pensia de întreţinere plătită în favoarea părintelui mai puţin asigurat se stabileşte într-o sumă bănească fixă, determinată conform art.76*.

Potrivit art. 76 Codul familiei, *(1) În cazurile când părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75. (2) Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului*.

Întru oferirea unor explicații elocvente în privința aplicabilității dispoziţiei art. 75 din Codul familiei şi pentru a pătrunde în rațiunea dispoziției precitate, Colegiul judiciar indică următoarele:

Starea materială reprezintă situaţia socio-economică a persoanei determinantă pentru întreținerea unei vieți decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor imobile şi mobile deţinute în proprietate, a veniturilor obţinute din activități generatoare de profit, precum şi a factorilor ce influențează nemijlocit aspectul economic al persoanei.

Starea familială definește conjunctura şi relațiile persoanei în interiorul comunității umane în care coabitează, întemeiate prin căsătorie sau izvorâtă din rudenie. Cu titlu exemplificativ se remarcă următoarele aspecte intrinseci care influențează *per ansamblu* starea familiei, a cărei listă nu este una exhaustivă şi anume numărul copiilor şi persoanelor aflate la întreținere.

Sintagma ***alte circumstanțe importante*** stipulate la finalul normei disputate extinde sfera de aplicare a art. 75 din Codul familiei pentru ipotezele nereglementate de lege însă care se pot ivi în cadrul examinării unor litigii de acest gen, lăsând o marjă de apreciere instanței de judecată din perspectiva unor factori care nu se încadrează în condițiile reliefate supra.

Potrivit celor indicate mai sus, Colegiul judiciar constată că, instanța de fond la încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori: Silimițan *****, a.n. *****, Silimițan *****, a.n. ***** și Silimițan *****, a.n. *****, a ținut cont de prevederile legale citate supra, și a dat o apreciere corectă cererii de acţiune și a obiecțiilor părții pârâte, fiind admisă o hotărâre legală și întemeiată.

Subsecvent, Colegiul judiciar va respinge ca fiind nefondate alegațiile apelantului precum că *„... copii minori Silimiţan ***** şi *****locuiesc cu tatăl lor Silimiţan Igor în s. Porumbrei unde copii frecventează instituţiile de învăţământ din sat. Adică reclamanta a solicitat încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor care de fapt nu locuiesc cu ultima ci cu tatăl lor, care suportă absolut toate cheltuielile pentru copii”,* or, la materialele dosarului este anexată Decizia din 19.05.2022 eliberată de DASPF Cimișlia unde a fost stabilit un grafic de întrevederi între pârâtul Silimiţan Igor cu copii minori Silimiţan ***** ***** a.n., Silimiţan ********** a.n. şi Silimiţan ***** *****, iar faptul că pârâtul nu respectă şi a luat copii contrar prevederilor acestui grafic nu-l scuteşte de la obligarea achitării pensiei alimentare de întreținere.

Prin urmare, prima instanță corect a admis pretenția reclamantei privind încasarea din contul pârâtului pensia pentru întreținerea copiilor minori: Silimițan *****, a.n. *****, Silimițan *****, a.n. ***** și Silimițan *****, a.n. ***** în sumă bănească fixă de 2500 lei lunar pentru fiecare copil până la atingerea

majoratului de către copii, care este una raţională şi proporţională cheltuielilor pentru întreținerea acestora la momentul de faţă.

Totodată, Colegiul va respinge și alegațiile apelantului cu privire la faptul că „*Mai mult ca atât, partea reclamantă nu doar că a dus în eroare instanța despre faptul că copii minori locuiesc cu ultima, dar a anexat la materialele cauzei civile facturi pentru energie electrică şi gaze naturale care sunt eliberate pe numele cet. Bivol Dumitru, însă nu a fost dovedit faptul că reclamanta locuieşte în acel domiciliu, acest fapt la fel a fost neîntemeiat acceptat de către judecător*", deoarece potrivit adeverinței cu nr, 401 din 29.08.2023, eliberate de Primăria comunei Lipoveni, raionul Cimișlia se adeverește domiciliul stabil al lui Silimițan Olga în s. Munteni r-l Cimișlia cu tata - Bivol Dumitru, mama-Bivol Domnica, fratele Bivol ***** și copiii ei minori: Silimițan *****, a.n. *****, Silimițan *****, a.n. ***** și Silimițan *****, a.n. *****. (f.d. 38)

Mai mult ca atât, facturile anexate la materialele dosarului sunt pe numele lui Bivol Dumitru-tatăl Olgăi Silimițan, în casa căruia locuiește reclamanta împreună cu copii ei minori.

Colegiul consideră că alegațiile din cererea de apel privind faptul că „*în luna august a anului 2023 a avut loc o situație teribilă când copii au venit la bunelul Silimiţan Ivan pe linia tatălui (conform graficului de întrevederi cu nepoții) copii au spus că mama lor, bunica pe linia mamei şi moşul lor (fratele mamei) aplică violenţă fizică asupra acestora, copii sunt maltrataţi fizic şi psihic, iar unul din copii a încercat să se stranguleze din cauza acestor situații. Imediat bunelul a anunțat organele de resort şi autoritatea tutelară despre faptul că nu întoarce copii mamei până poliția nu investighează cazul dat. Pe acest caz a fost deschis dosar penal în privința mamei copiilor. Conform raportului de evaluare psihologică a copiilor minori (în cadrul urmăririi penale) s-a constatat că într-adevăr copii au fost supuşi actelor de violenţă despre care au povestit bunelului şi nu doresc să se întoarcă la mama lor Silimiţan Olga, dar vor să rămână cu bunelul şi tata Silimiţan Igor*", sunt declarative, deoarece în speță nu există nici o probă ce ar confirma cele invocate în apel.

Referitor la cheltuielile de judecată, încasate de la pârâtul Silimițan Igor în folosul statului, și anume taxa de stat de a cărei plată reclamanta a fost scutită la înaintarea acțiunii, prin efectul legii, în mărime de 2700 lei, Colegiul consideră că prima instanță corect a stabilit de încasat taxa de stat de la pârâtul Silimițan Igor.

În conformitate cu art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Potrivit art. 98 alin. (1) Cod de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporţional părţii admise din acţiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

În lumina celor expuse supra, raportând temeiurile de fapt şi de drept invocate de apelant în cererea de apel, instanța de apel găsește apelul declarat ca neîntemeiat care urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii instanței de fond din 29 decembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art.385 lit. a), art.art.389-390, 394, 434 Cod de procedură civilă, Colegiul judiciar,

D E C I D E :

Se respinge cererea de apel înaintată de către avocatul Surdu Oxana în interesele pârâtului Silimiţan Igor.

Se menţine hotărârea judecătoriei Cimișlia, sediul central din data 29 decembrie 2023, adoptată pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Silimiţan Olga către Silimiţan Igor, privind încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori și încasarea cheltuielilor judiciare.

Decizia este definitivă și executorie din momentul pronunțării, însă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni din momentul comunicării deciziei integrale.

Preşedintele completului: Judecător: Judecător:

Mironov Andrei Colev Grigori Hudoba Valeri